

Před koncem roku došlo ke změnám ve složení MNV Psáry. O uvolnění z funkce požádala členka rady MNV a předsedkyně školské a kulturní komise Nina Hrubá. Odcháela totiž s rodinou byt v Praze a z obce se odstěhuje. Na její místo v radě a v komisi nastoupila členka MNV Eug. Tesarová. O uvolnění z členství v MNV požádala také Květa Mončeková.

V prosinci 1988 kašádala MNV Psáry o zařízení obce do plánu plynofikace. I když přijdeřejmě o nákladnost dlouhodobou, je dobré, že se podání žádosti neproměškalo.

Na kavěrečném plenárním zasedání MNV 15. prosince byly projednávány záležitosti, které občany zajímají: Zásobování, úklid silnic v zimním období a odvoz popelnic s domovními odpady. Tajemník MNV Josef Šimek poděkoval organizaci Svazu požární ochrany a občanskému výboru v Dolních Jirčanech za práce provedené brigádnicky při opravě základní školy. Šlo o opravu střechy, omítku kádly, rekonstrukci vodního a topného systému, včetně výměny kotlů. Byla to tedy dobrá příprava na zimní období.

Celkově tedy můžeme zapsat, že se obec Psáry v roce 1988 dobře rozvíjela a připravila se i na příští rok.

1989

Počasi a úroda.

Začátkem roku 1989 byla opět „měkká“ zima. Větší mrazy přišly až v polovině ledna. Nepřekročily však průměr a tak nepůsobily vážnější škody. Sněhu bylo málo. Padal sice několikrát, ale vědychy brzy roztál. Přesto se ale zimní období protáhlo až do poloviny dubna, takže jarní práce na polích a v zahrádkách byly opožděné. Vodních srážek bylo poměrně dostatek. Důležité bylo, že u nás v černu a červenenci přišlo několik vydatných deštů místního charakteru, v některých okresech trpěli velkým suchem. Také teplotně byl rok normální, s teplým podzimem. První větší mrazy přišly až koncem listopadu a začátkem prosince. Na vánoce a koncem roku však bylo opět měkko, bez mrazu.

Úroda na polích byla v Psárech i Dolních Jirčanech dobrá, ale vlivem slabších výsledků v jiných částech JZD „1. Máj“ se dosáhlo celkově jen obvyklého průměru. Ovoce na zahrádkách v obci bylo méně než v předcházejících letech, proto ani psárská organizace Českého zahrádkářského svazu nepořádala obvyklou výstavu ovoce.

Aktivita v obci.

Společenské organizace v Bářech a Dolních Jirčanech rozvíjely svou činnost podobně, jako v minulých letech. Svaz požární ochrany se staral o vodní zdroje a techniku, prováděl preventivní prohlídky ve vybraných objektech a měl svůj tradiční ples. V Dolních Jirčanech se stal vedoucím požárního družstva místo J. Mendy V. Rak.

Rapid Psáry i Českoslovan Dolní Jirčany se věnovaly zejména fotbalu, se střídavými úspěchy. K Mexickému kodnímu dni děti Rapid Psáry uspořádaly fotbalový turnaj Láků. Český svaz žen v Bářech uspořádaly se Socialistickým svazem mládeže pro děti při té příležitosti zábavné odpoledne. Za aktivní pomoc Pionýrské organizaci a práci s dětmi obdrželi manžele Malcové čestné uznání ÚV SSM.

Český kalvářský svaz Psáry uspořádaly čtyři zájezdy: do Náměstí na Hané, do severních Čech (Hřensko) do kámen a parku Krásný Dvůr, Mostu a Duchcova, čtvrtý do Kutné Hory a Železných hor. Uspořádaly také dvě taneční zábavy a ve spolupráci s osadním výborem „Baba“ pak dětský den na rozloučenou s prázdninami a táborem. Pro členy předváděl na jaře ukázkový rolování.

V soutěži osadních výborů se jako první umístil OV Mordyřka (obdržel odměnu 400 Kčs) osadní výbory Vysoká a Baba obdržely po 250 Kčs.

Osvětová beseda ustavila keružek stolního tenisu a keružek posilování. Přestože je v každém domě televize, objevil se u mládeže zájem o promítání nových filmů. Chce se scházet.

Proti minulým letům částečně ochabla aktivita občanů při zlepšování obce. Bylo sice vykázáno opět přes 50.000 brigádnických hodin (včetně placených) ale většinou byly na úklidu obce a nepodarilo se dokončit dům služeb. Na nákup zařízení pro čističku odpadních vod bylo vynaloženo 1,293.000 Kčs, ale pro nedokončenou projekci, kterou postupně několik podniků odmítlo zpracovat, musely být dodané díly technologického zařízení uloženy na prostranství u potoka a práce na čističce nepokročily.

A tak větší část občanské aktivity směřovala k udržení čistoty v obci, k vyčištění vodní nádrže v Bářech (koupaliště) rybníku Kukulík v Dolních Jirčanech a pod. Černé skládky odpadků byly sice likvidovány, ale všude pěti vznikaly nové, zejména v blízkosti chatových osad. Výjimkou byla Mordyřka, kde osadní výbor dbá na pořádek. Řešení byřejmě bylo ve stálých a udržovaných skládkách, a nikoli se MNV snažit.

Činnost MNV.

Rada MNV se scházela pravidelně po 14 dnech s vysokou účastí. Na schůzce plněna MNV byli kvámi i další občané. Na čtyřech veřejných schůzkách byla

účast obvykle okolo 100 občanů. Kromě informací o práci komisi MNV a rady byly na schůzích četné dotazy občanů k veřejným záležitostem, jako je káseňování obce, posílení příkrmů el. proudu, úprava cest, rozšíření služeb pohostinství a pod. Připomínky občanů pak projednával MNV se SD Jednota a s Rozvoznými závody, obvykle úspěšně.

Smad na každé schůzce rady MNV se jednalo o zabezpečení výstavby čistících odpadních vod. Byly problémy s projekcí, jednání s majiteli pozemků kde se má stavět. O realizaci stavby podle projektu jednal MNV s několika firmami ale bez úspěchu.

Rada MNV projednávala také četné žádosti o pomocky na stavbu rodinných domků a chat. Byl stanoven pořadník došlých žádostí. U rodinných domků bylo možné postupně větší části kájemců o parcely vyhovět, přednost měli vlastní občané. Staví se už většinou dvougenerační vilky, pro rodiče i děti.

Byly projednávány také výše daní a poplatků, a město má obec příjem. Půda v obci byla nově kářazena do 11. kámital skupin (ke 42 skupin) a tak byla zemědělská daň zvýšena z 350 Kčs na 1.050 Kčs z 1 ha zemědělské půdy. Kromě JZD postihlo toto zvýšení i majitele větších kábrad. Naproti tomu snížil MNV poplatek za soukromé provozování služeb z 500 Kčs na 100 Kčs ročně. Za kářárský lístek byl stanoven jednotný poplatek 30 Kčs, za chování psů v rodinných domcích 40 Kčs a v bytových jednotkách 80 Kčs z 1 psa ročně.

MNV se spolupohlíd také na organizování veřejných akcí. Na oslavu 1. máje byl z Dolních Jiráčan vypraven autobus pro účastníky, v kárech před odjezdem do Jilové byla položena kytice z pomníku padlých. Kečer 8. května se shromáždili občané a mládež u pomníku místních obětí boje s nacisty v květnu 1945. K místům, kde byli zabiti občané umučeni, byly položeny kytice.

Za aktivní činnost v r. 1988 byl v soutěži obcí okresu Praha - kápad oceněn MNV Psáry Hanárim a získal odměnu 2500 Kčs. ONV poskytl také 30.000 Kčs na vybavení dokončovaného domu služeb.

Bylo však nutné se kářvat i nepřijemnými záležitostmi. V osadě Mordýřka byly vyloupeny dřevčaty, ve spolupráci s veřejností Bezpečnost pachatele zjistila a byl potrestán. Ve studni kákladní školy byl zjištěn při pravidelných kontrolách škol vyšší obsah dusičnanů ve vodě (120 miligramů NO_2) což je pro děti voda k pití nezpůsobilá. Záležitost musí řešit školská správa ONV.

Na veřejné schůzce MNV 15. káří byl také podpořen požadavek občanů města Jilové, aby okresní orgány rozhodly upravit vhodné prostory pro nemocnici v Jilovém, nikoliv ve sčáleném Třebotově, který je na okraji okresu. MNV Psáry se k tomuto požadavku Jilovských připojil.

Události 17. listopadu.

Pařížské události 17. listopadu a po něm se v obci Psáry bezprostředně neprojevily. Za účasti 98 občanů se konalo 7. prosince 1989 veřejné plenární kásedání MNV. Projednávalo běžné úkoly v obci - čistícíka od-

padních vod, kanalizace, byl schválen plán činnosti MNV na rok 1990. V diskusi hovořilo 9 účastníků zasedání k otázkám vyplývajícím z rekonstrukce čistírny a také k současným děním ve státě.

V následujícím týdnu se sešlo asi 30 občanů v kulturním domě v Psárech k jednání o ustavení místního občanského fóra. Jeden z přítomných kritizoval, že se v obci za uplynulých 20 let nic neudělalo, kromě hospody. Na to ho jiný účastník upozornil, že nemá pravdu. Že se v uplynulých 20 letech postavila nová budova MNV, kde má místnosti pošta, knihovna, zdravotnická ordinace pro děti a j. Že byla udělena základní kanalizace, chodníky a úpravy ve středu obce, úprava obecních cest. Byla postavena nová mateřská škola, kulturní dům, víceúčelové nádrže (koupaliště) v Psárech i Dolních Žiřčanech, nové samostatné jednotky v obou částech obce. Před ukončením je dům služeb, připravuje se čistírna odpadních vod. V málokteré obci se takto udělalo. Dodal ještě, že kritizujícího nebylo při těchto pracích na brigádách sít, proto o nic, kromě hospody, neví. Ten pak ke schůzce odešel do výčepu. Ten večer už se Občanské fórum neustavilo.

Před vánocemi však byla svolána nová schůze občanů, na nížasti redaktora Mladé fronty, kde se Občanské fórum v Psárech ustavilo, jehož organizátorem byl J. Vavřeka.

Spolupráce MNV a Občanským fórem.

Rada MNV pak pozvala 28. prosince 1989 představitele Občanského fóra ze Psár a Dolních Žiřčan k jednání o další spolupráci v obci. (Dále podle zápisu z rady MNV.) Přítomní pánové: Lela, Monda, Štěpa, Vavřeka, Šimčík a Vondra. V dialogu se členy rady MNV se vyjádřili, že Občanské fórum v Psárech a Dolních Žiřčanech nemá námitek proti radě MNV ani proti činnosti MNV. Na každé zasedání jsou svými alespoň dva zástupci Občanského fóra. To však dosud nemá plán činnosti pro obec. Předseda MNV pak seznámil zástupce OF s problémy připravovaných akcí v obci a požádal Občanské fórum o zástupce do činnosti komisi.

V diskusi přednesli mluvčí OF i další návrhy: provádění nekladnějších akcí by mělo být kadáno dodavatelsky, nikoliv dělano brigádami, které jsou náročné na aktivitu občanů. Aparát MNV by měl být rozšířen v souvislosti s problémy při uvolňování funkcionářů k podmínkám práce pro obec.

Dále se hovořilo o problémech volného času mládeže, při základní škole v Dolních Žiřčanech není tělocvična ani družina. Potřeba adaptace Pohostinství v D. Žiřčanech (včetně jímnky) nevyhovující požární zbrojnice, není místnost pro práci s mládeží.

Byly předneseny i připomínky k nedostatečnému pořádku na sídlišti Pražských cibulen, k odvozu odpadků a fekálií a pod. Byla také navržena

dát dohodu mezi MNV a Občanským fórem a posouzení občanům na veřejné schůzi.

Požadavek na reorganizaci MNV a jeho rady podle nových zákonných ustanovení a dohod u kulatého stolu nebyl vznesen, nedošlo tedy ke konfliktu mezi dosavadní správou obce a Občanským fórem. I to je určitým ukazatelem uznání korektnosti a aktivity volených funkcionářů MNV, odpovídajících za správu obce.

Počasí

Průběhem roku 1990 byla zima mírná, teplotami okolo 0°C. Ke konci ledna přitáhlo, ale teploty v obci neklesly pod -20°C. Přitom sněhu bylo málo. Nikdykrát sice napadlo, ale radky rostl. Pak přišel mimořádně teplý únor, podle zákonů nejteplejší od r. 1445, kdy se před 215 lety kačely v pražském Klimentinu kačely teploty poprvé měřit. V březnu pak přišel pokles teplot až na -10°C a část narasřezých paprsků pomrzla, zejména oříšky. Úroda ovoce pak byla v obci nejvyšší za celé desetiletí. Koncem března se oteplilo. Jarní, kukuríce a bob byly zasety včas a dobře vzešly. Přetrvávající počasí trvalo do první dekády června.

Sucho, vedro, počasí.

Třebaže na Medardu (8. června) ještě pršelo, nastalo po něm velké sucho a horko. Sulický potok úplně vyschl, takže vyčištěné koupaliště zůstalo bez vody. Také studny, zejména na Vápenec a v horní části Dobřích Žibčan měly vody málo. K kalivám a k hrádok si někteří občané vozili vodu k nádržím na návsi, pitnou vodu ke studánky. Objevily se opět příznaky sucha, proč se v obci nebyl udělán vodovod. Byl to však problém kdražé vhodné vody. Ze Šebířky ji Praha nechce dát.

Sucho a vedro trvalo celý červenec. Přišly i počasí: 4. srpna shořelo u Radějovic 17 ha jodimene na stojatě. Hasit přijela 9 sborů, včetně družstva ze Lske. Kombinér se stejného stáčil včas odjet do bezpečí, shořelo však okolo 100 tun nezvyklá ceněná obilí a sláma.